ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 10ης Μαρτίου 2009

κατόπιν αιτήματος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και της κυπριακής Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών αναφορικά με σχέδια κανονιστικών διατάξεων που αφορούν Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων

(CON/2009/20)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 12 Φεβρουαρίου 2009 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου αίτημα για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με σχέδιο κανονιστικών διατάξεων που τροποποιούν τους περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμούς του 2000 έως 2006, ενώ στις 23 Φεβρουαρίου 2009 η ΕΚΤ έλαβε από την κυπριακή Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών αίτημα για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με σχέδιο θεσμών που τροποποιούν τους περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμούς του 2000 έως 2004 (εφεξής τα «σχέδια κανονιστικών διατάξεων»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 2 παράγραφος 1, τρίτη και έκτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[1], καθώς τα σχέδια κανονιστικών διατάξεων αφορούν την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και κανόνες εφαρμοστέους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στο βαθμό που αυτοί επηρεάζουν ουσιωδώς τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός των σχεδίων κανονιστικών διατάξεων

Με τα σχέδια κανονιστικών διατάξεων θα τροποποιηθούν οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Κανονισμοί του 2000 έως 2006[2] και οι περί Σύστασης και Λειτουργίας Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων Θεσμοί του 2000 έως 2004[3], ενώ θα συσταθούν δύο διακριτά σχέδια για την

1 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

2 Κ.Δ.Π. 66/2000, ΕΕ Παρ. III (I), Αρ. 3391, 3.3.2000, όπως έχει τροποποιηθεί.

3 Κ.Δ.Π. 40/2000, ΕΕ Παρ. III (I), Αρ. 3390, 25.2.2000, όπως έχει τροποποιηθεί.

προστασία των πελατών των κυπριακών τραπεζών και συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων (ΣΠΙ), αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, σε αμφότερες τις περιπτώσεις τα σχέδια εγγύησης και προστασίας των καταθέσεων θα τροποποιηθούν, έτσι ώστε να επιτευχθεί: i) αύξηση του προβλεπόμενου στο νόμο ανωτάτου ύψους αποζημίωσης από 20 000 ευρώ σε 100 000 ευρώ όσον αφορά τις καταθέσεις· ii) μείωση της προθεσμίας καταβολής της αποζημίωσης από τρεις μήνες σε 20 εργάσιμες ημέρες· iii) κατάργηση του περιορισμού της συνασφάλισης και της συνεπαγόμενης επιβάρυνσης των καταθετών σε ποσοστό 10% επί του ποσού της κατάθεσης μέχρι την κάλυψη του προβλεπόμενου στο νόμο ανώτατου ύψους αποζημίωσης· iv) επέκταση των σχεδίων προστασίας καταθέσεων, ώστε να καλύπτουν τις καταθέσεις σε όλα τα νομίσματα· και v) ενίσχυση των ταμείων προστασίας καταθέσεων μέσω της σταδιακής αύξησης του βασικού κεφαλαίου, του ελάχιστου ποσού της αρχικής εισφοράς των ΣΠΙ, του ανώτατου ποσοστού των απαιτούμενων έκτακτων ή συμπληρωματικών εισφορών ή/και μέσω της κατάργησης του ανώτατου ορίου στο ποσό που δύναται να δανείζεται η κατά περίπτωση διαχειριστική επιτροπή.

2. Παρατηρήσεις της ΕΚΤ

2.1 Ευθυγραμμιζόμενη με τις προηγούμενες γνώμες της[4], η ΕΚΤ χαιρετίζει την προτεινόμενη αύξηση του συνολικού ύψους προστασίας των καταθέσεων, η οποία συνάδει με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Ecofin της 7ης Οκτωβρίου 2008[5] και με την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 94/19/ΕΚ περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης[6] (εφεξής η «τροποποιητική οδηγία»). Η ΕΚΤ σημειώνει επίσης ότι το εγγυώμενο ύψος των καταθέσεων βάσει των δύο σχεδίων ταυτίζεται και ότι αυτό θα συμβάλει στην αποτροπή στρεβλώσεων στο εθνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Εξάλλου, η ΕΚΤ δράττεται της παρούσας ευκαιρίας για να επαναλάβει ότι κατά την εφαρμογή της ως άνω τροποποιητικής οδηγίας τα κράτη μέλη θα πρέπει να δρουν συντονισμένα, προκειμένου να αποσοβηθούν οι αντιπαραγωγικές συνέπειες που θα μπορούσε να προκαλέσει η ύπαρξη σημαντικών διαφορών στα εθνικά κείμενα ενσωμάτωσης των σχετικών ρυθμίσεων μέσω της δημιουργίας στρεβλώσεων στις παγκόσμιες τραπεζικές αγορές.

2.2 Η μείωση των προθεσμιών καταβολής των αποζημιώσεων όσον αφορά τις εγγυημένες καταθέσεις επιτρέπει την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταθετών, η οποία διαδραματίζει καίριο ρόλο στην

---

4 Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα. Για μία σύνοψη των σημαντικότερων σημείων της εν λόγω οδηγίας βλ. δελτίο Τύπου με τίτλο «The Council strengthens depositor protection», Βρυξέλλες, 26 Φεβρουαρίου 2009, αριθ. 6983/09, διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο του Συμβουλίου (www.consilium.europa.eu).

5 Βλ., ενδεικτικά, παράγραφο 2.2 γνώμης CON/2008/51 της ΕΚΤ της 17ης Οκτωβρίου 2008 κατόπιν αιτήματος του ελληνικού Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αναφορικά με σχέδιο νόμου που αφορά, μεταξύ άλλων, το Ταμείο Αποζημίωσης Καταθετών και Επενδυτών Πελατών Πιστωτικών Ιδρυμάτων· παράγραφο 2.1 γνώμης CON/2008/61 της ΕΚΤ της 28ης Οκτωβρίου 2008 κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομικών του Βελγίου σχετικά με σχέδιο βασιλικού διατάγματος για την εφαρμογή του νόμου της 15ης Οκτωβρίου 2008 αναφορικά με μέτρα για την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (συνοπτικός τίτλος)· και παράγραφο 2.1 γνώμης CON/2008/69 της ΕΚΤ της 17ης Νοεμβρίου 2008 κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Οικονομικών της Ιρλανδίας σχετικά με νομοσχέδιο στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων) του 2008.

6 Το Συμβούλιο Ecofin συμφώνησε ότι για αρχική περίοδο τουλάχιστον ενός έτους όλα τα κράτη μέλη θα παράσχουν εγγυημένη προστασία των καταθέσεων των ιδιωτών ύψους τουλάχιστον 50 000 ευρώ, αναγνωρίζοντας ότι πολλά κράτη μέλη αποφασίζουν να αυξήσουν το ελάχιστο όριο εγγύησής τους στα 100 000 ευρώ. Βλ. σχετικό ανακοινωθέν Τύπου (αριθ. 13784/08) της συνόδου, διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο του Συμβουλίου (www.consilium.europa.eu).

αποτελεσματική λειτουργία των σχεδίων προστασίας καταθέσεων[7]. Παράλληλα, όσον αφορά την πρόβλεψη της απαραίτητης μείωσης των ως άνω προθεσμιών θα πρέπει να ακολουθηθεί μια ρεαλιστική προσέγγιση, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των σχεδίων προστασίας καταθέσεων[8]. Τέλος, εφιστάται η προσοχή των αρμόδιων αρχών στη σημασία τόσο της θέσπισης αποτελεσματικών διαδικασιών επαλήθευσης των απαιτήσεων των καταθετών και καταβολής των σχετικών αποζημιώσεων, όσο και της διασφάλισης επαρκών πηγών χρηματοδότησης.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 10 Μαρτίου 2009.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

7 Βλ., ενδεικτικά, παράγραφο 2.2 της γνώμης CON/2008/70 της ΕΚΤ της 18ης Νοεμβρίου 2008 κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 94/19/ΕΚ περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο κάλυψης και την προθεσμία εκταμίευσης.

8 Βλ. γνώμη CON/2008/70.